

25^{lat}
**SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO**

Fundusze Europejskie

ZASADA „NIE CZYŃ POWAŻNYCH SZKÓD” (DNSH)

Gdańsk, 29 maja 2023 r.

Fundusze Europejskie
dla Pomorza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

CZYM JEST ZASADA DNSH?

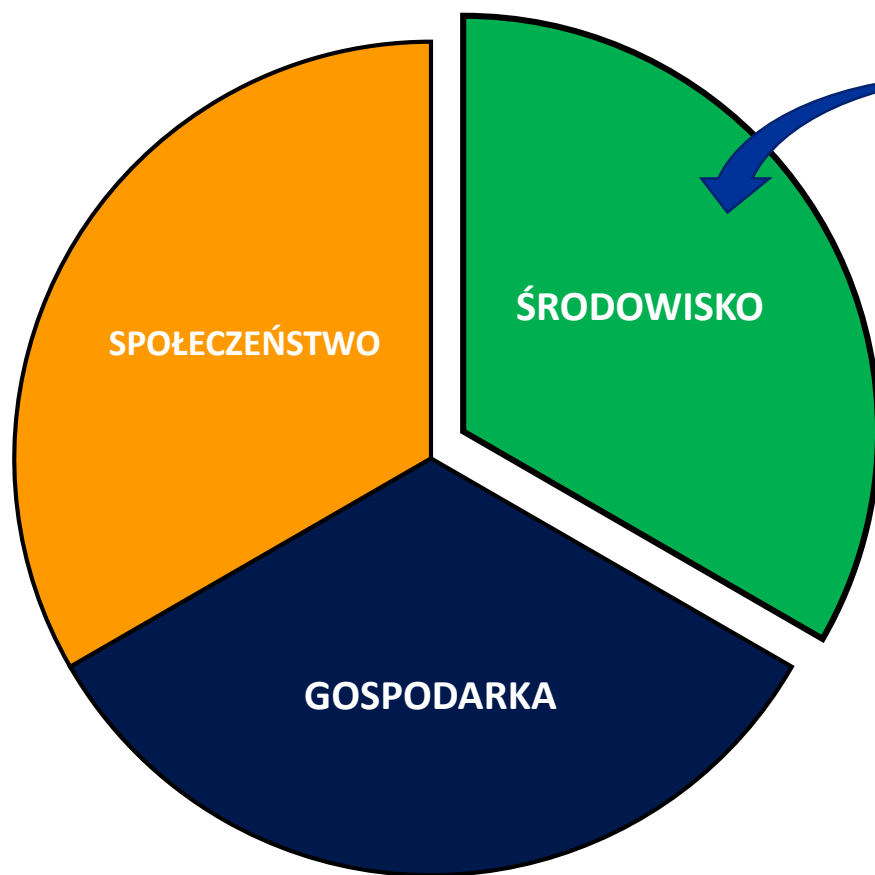
**DNSH – ang. „do no significant harm”
(„nie czyń poważnych szkód”)**

- nowa zasada horyzontalna
- podejście Unii Europejskiej - promocja i wspieranie inwestycji zrównoważonych środowiskowo, które są:
  - zgodne z dorobkiem prawnym UE (zgodne z prawem),
  - nie powodują znaczącego niekorzystnego wpływu na środowisko,
  - w miarę możliwości - wnoszą istotny wkład w osiągnięcie dobrego stanu środowiska zdefiniowanego przez 6 celów.

Zasada „nie czyń poważnych szkód” ≠ szkoda w środowisku, poważna awaria w rozumieniu przepisów polskiego prawa.

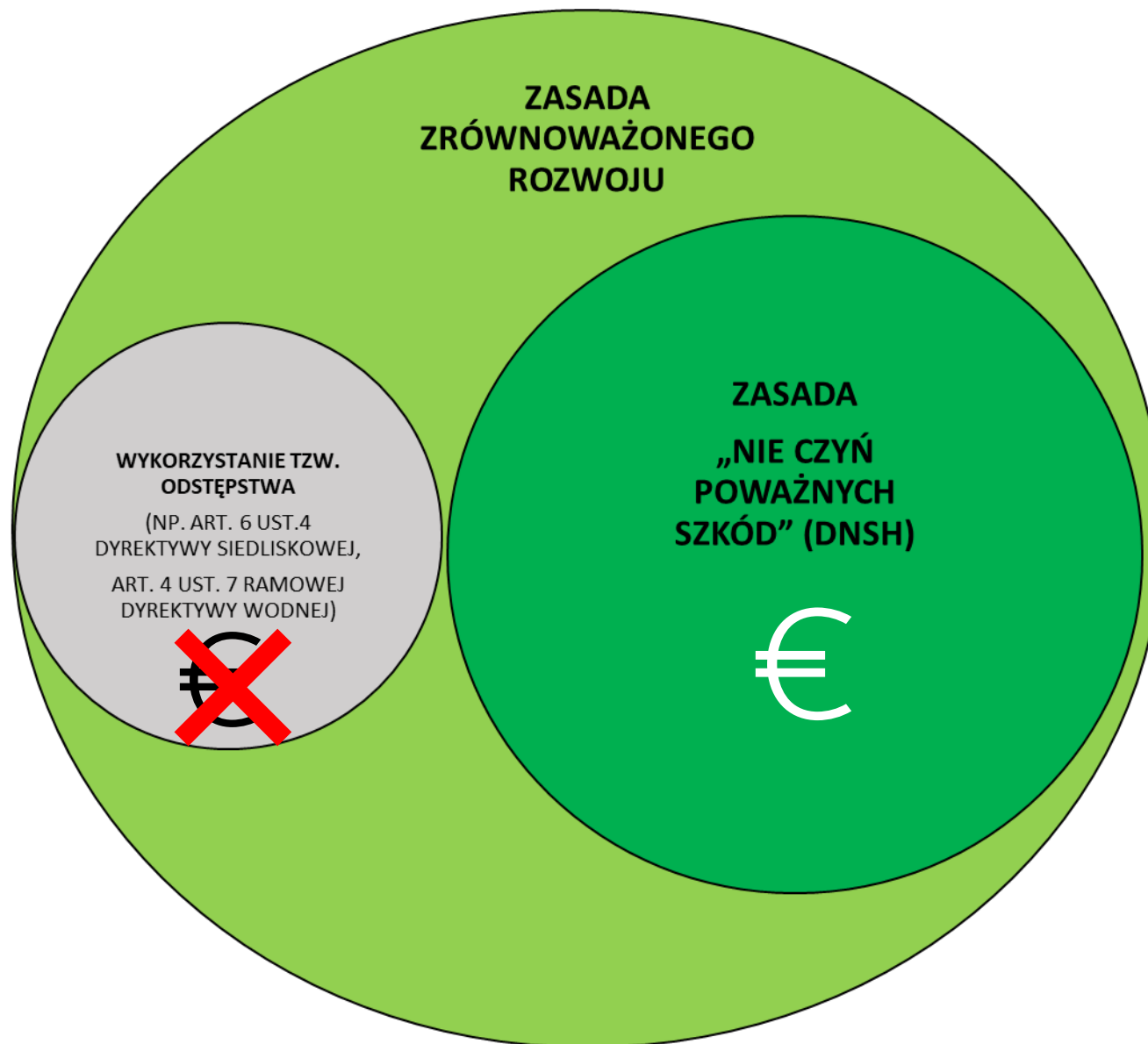
ZASADA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU a DNSH

Zasada zrównoważonego rozwoju (ZZR) = równoważenie aspektów środowiskowych, gospodarczych i społecznych

Zasada DNSH = możliwie dobre, efektywne, ale i racjonalne rozwiązania w obrębie aspektu środowiskowego;
DNSH stanowi zawężenie ZZR

ZASADA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU a DNSH

PODSTAWY PRAWNE

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088, **rozporządzenie ws. taksonomii / systematyki**

(ROZPORZĄDZENIE OGÓLNE)

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1060

z dnia 24 czerwca 2021 r.

ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności....

(10) „...Fundusze powinny wspierać działania, które byłyby prowadzone z poszanowaniem norm i priorytetów Unii w zakresie klimatu i środowiska i **które nie czyniłyby poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 (7)**. Integralną częścią programowania i wdrażania Funduszy powinny być adekwatne mechanizmy zapewniające uodparnianie na zmiany klimatu w przypadku objętych wsparciem inwestycji w infrastrukturę”.

Art. 9 (Zasady horyzontalne)

4. **Cele Funduszy są realizowane zgodnie z celem wspierania zrównoważonego rozwoju**, określonym w art. 11 TFUE, oraz z uwzględnieniem celów ONZ dotyczących zrównoważonego rozwoju, a także porozumienia paryskiego i **zasady „nie czyni poważnych szkód”**. Cele Funduszy są realizowane przy pełnym poszanowaniu dorobku prawnego Unii w dziedzinie środowiska.

(ROZPORZĄDZENIE WS. EFRR I FS)

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1058

z dnia 24 czerwca 2021 r.

w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności

(6) „... Cele EFRR i Funduszu Spójności powinny być osiągnięte w ramach zrównoważonego rozwoju oraz zgodnie z promowanym przez Unię celem polegającym na zachowaniu, ochronie i poprawie jakości środowiska, w myśl art. 11 i art. 191 ust. 1 TFUE, z uwzględnieniem zasady „zanieczyszczający płaci” (...) Oba fundusze powinny wspierać działania, które są prowadzone z poszanowaniem norm i priorytetów Unii w zakresie klimatu i środowiska, **które nie czynią poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 (6) i które zapewniają transformację w kierunku gospodarki niskoemisyjnej** w ramach dążeń do osiągnięcia neutralności klimatycznej Unii do 2050 r.”

PODSTAWY PRAWNE

■ ROZPORZĄDZENIE 2020 / 852 z 18 czerwca 2020 r. WS. SYSTEMATYKI / TAKSONOMII

Ustanawia kryteria służące ustaleniu **czy dana działalność gospodarcza jest zrównoważona środowiskowo** i w jakim stopniu

- Art. 9 - określa **6** obszarów analizy (**celów środowiskowych**) dla zrównoważonej środowiskowo działalności
- Art. 17 - określa **kryteria** uznania, że dochodzi do „**wyrządzenia poważnej szkody**” dla poszczególnych celów środowiskowych
- Art. 10 – 16 - określają kryteria uznania, że działalność wnosi istotny wkład dla poszczególnych celów środowiskowych

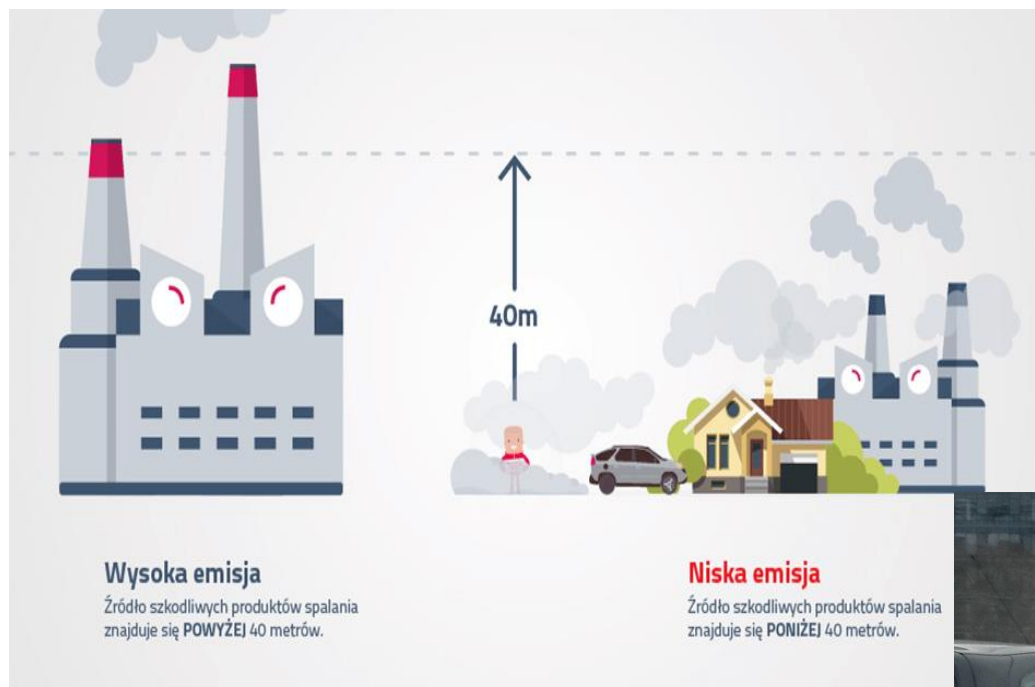
ART. 9. CELE ŚRODOWISKOWE

ART. 17. KRYTERIA „WYRZĄDZENIA POWAŻNEJ SZKODY”

ŁAGODZENIE ZMIAN
KLIMATU

działalność prowadzi do **znaczących emisji gazów cieplarnianych (GHG)**

ROZWIĄZANIA:

- zapobieganie emisjom
- ograniczanie emisji
- pochłanianie GHG
- rozwiązania energooszczędne

Źródło: www.planergia.pl

Fot. Autokult

ART. 17. KRYTERIA „WYRZĄDZENIA POWAŻNEJ SZKODY”

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

działalność prowadzi do **nasilenia niekorzystnych skutków warunków klimatycznych** (obecnych i przewidywanych w przyszłości), wywieranych na tę działalność lub na ludzi, przyrodę lub aktywa

© LUKASZ SZCZEPANSKI/REPORTER

Źródło: East News, fot. Łukasz Szczepański/Reporter

ROZWIĄZANIA:

- odpowiednie projektowanie i wykonawstwo
- zabezpieczenia na wypadek katastrof naturalnych
- systemy alarmowania
- zieleń
- retencja wody

Fot. Grzegorz Mehring/www.gdansk.pl

ART. 17. KRYTERIA „WYRZĄDZENIA POWAŻNEJ SZKODY”

ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE
I OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH
I MORSKICH

- działalność **szkodzi dobremu stanowi / potencjałowi jednolitych części wód (JCW)**, w tym podziemnych i powierzchniowych
- działalność **szkodzi dobremu stanowi środowiska wód morskich**

Przerwa
w dostawie wody

ROZWIĄZANIA:

- utrzymanie oraz poprawa jakości i ilości wód
- dobre warunki dla organizmów wodnych
- zapobieganie, ograniczanie, usuwanie zanieczyszczeń z wód i terenów zależnych od wód
- zrównoważone pobory wód
- rozwiązania wodooszczędne

Źródło: www.opowiecie.info

Fot. PAP/Marcin Bielecki

ART. 17. KRYTERIA „WYRZĄDZENIA POWAŻNEJ SZKODY”

PRZEJŚCIE NA GOSPODARKĘ OBIEGU ZAMKNIĘTEGO

- działalność prowadzi do **znaczącego braku efektywności w wykorzystywaniu materiałów** lub w bezpośrednim lub pośrednim wykorzystywaniu **zasobów naturalnych** (nieodnawialnych źródeł energii, surowców, wody, gruntów) na co najmniej jednym z etapów cyklu życia produktów, w tym pod względem trwałości produktów, ich naprawy, ulepszenia, ponownego użycia, recyklingu;
- działalność prowadzi do **znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów** (wyjątek – spalanie odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu); **lub**
- **długotrwałe składowanie odpadów** może wyrządzać poważne i długoterminowe szkody dla środowiska

ROZWIĄZANIA:

- hierarchia postępowania z odpadami
- rozwiązania zasobo- i materiałoszczędne

Źródło: www.terazsrodowisko.pl

Źródło: Facebook group No Plastic Shopping

ART. 17. KRYTERIA „WYRZĄDZENIA POWAŻNEJ SZKODY”

ZAPOBIEGANIE ZANIECZYSZCZENIU I JEGO KONTROLA

- działalność prowadzi do **znaczącego wzrostu emisji zanieczyszczeń*** do powietrza, wody lub ziemi w porównaniu z sytuacją sprzed rozpoczęcia tej działalności
- * Inne niż GHG substancje (stałe, ciekłe, gazowe), wibracje, ciepło, hałas, światło, promieniowanie i inne czynniki zanieczyszczające...

ROZWIĄZANIA:

- zapobieganie emisjom
- ograniczanie emisji
- kontrola i monitorowanie emisji
- procedury na wypadek awarii

Źródło: www.ispol-projekt.pl

Fot. Airbus Media

ART. 17. KRYTERIA „WYRZĄDZENIA POWAŻNEJ SZKODY”

OCHRONA I ODBUDOWA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I EKOSYSTEMÓW

- działalność w znacznym stopniu szkodzi dobremu stanowi i odporności ekosystemów; lub
- działalność jest szkodliwa dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania UE (np. obszary Natura 2000, obszary UNESCO)

Źródło: nadarzyn.tv

Fot. Łukasz Capar

ROZWIĄZANIA:

- racjonalne korzystanie z przestrzeni
- utrzymanie, poprawa, odtwarzanie terenów naturalnych i półnaturalnych
- tworzenie nowych terenów zieleni
- gatunki rodzime
- ochrona cennych obszarów i gatunków
- ograniczanie wycinki drzew i krzewów
- dbałość o krajobraz

CO UWZGLĘDNIĄ SIĘ PRZY OCENIE DNSH?

ZASADA DNSH W FEP 2021-2027

Uchwała Nr 1039/398/22 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 25 października 2022 roku w sprawie przyjęcia „Analizy spełniania zasady DNSH dla projektu programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021 – 2027”

<https://bip.pomorskie.eu/a,67934,w-sprawie-przyjecia-analizy-spelniania-zasady-dnsh-dla-projektu-programu-fundusze-europejskie-dla-po.html>

2 etapy analizy: lista kontrolna + ocena merytoryczna (tam gdzie to uzasadnione)

Przykład analizy

Tabela 34. Lista kontrolna Priorytet 2., Cel szczegółowy (v) – typ działania: Gospodarka ściekowa (rozwój zbiorczych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych oraz zagospodarowania osadów ściekowych)

Proszę wskazać, które spośród wymienionych poniżej celów środowiskowych wiążą się z koniecznością poddania środka merytorycznej ocenie pod kątem zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”	Tak	Nie	Uzasadnienie w przypadku, gdy zaznaczono pole „Nie”
Łagodzenie zmian klimatu		x	Działanie nie będzie miało znaczącego przewidywalnego wpływu na łagodzenie zmian klimatu. Realizacja działania będzie służyć rozwojowi zbiorczych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych oraz zagospodarowaniu osadów ściekowych w aglomeracjach o wielkości od 2 do 15 tysięcy równoważnej liczby mieszkańców (RLM) wskazanych w aktualnie obowiązującym Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK). Zagospodarowanie osadów ściekowych, w tym energetyczne wykorzystanie biogazu powstającego w procesie ich fermentacji, pozwoli na zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych do atmosfery, co przyczyni się do łagodzenia zmian klimatu. Nieznaczne emisje zanieczyszczeń do powietrza, w tym gazów cieplarnianych mogą pojawić się na etapie prac budowlanych z pracy maszyn i transportu do i z placu budowy oraz ewentualnych prac remontowych. Nie będą one jednak miały zauważalnego wpływu na zmiany klimatu, a czas ich trwania będzie związany wyłącznie z etapem inwestycyjnym i remontowym.
Adaptacja do zmian klimatu	x		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich		x	Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2021/1060 z dnia 24.06.2021 r. działanie wpisuje się w kategorię interwencji 065 - Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków i charakteryzuje się współczynnikiem do obliczania wsparcia na cele związane ze środowiskiem w wysokości 100%. W związku z tym działanie jest zgodne z zasadą „nie czyni poważnych szkód” w odniesieniu do tego celu środowiskowego. Działanie związane będzie z rozwojem systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych, które służyć będą ograniczaniu ilości zanieczyszczeń kierowanych do wód i do ziemi, ochronie zasobów wodnych i osiągnięciu dobrego stanu i/lub dobrego potencjału jednolitych części wód zgodnie z wymogami RDW. Ponadto przewiduje się, że część oczyszczonych ścieków w miarę potrzeby będzie

90

Tabela 35. Ocena merytoryczna Priorytet 2., Cel szczegółowy (v) – typ działania: Gospodarka ściekowa (rozwój zbiorczych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych oraz zagospodarowania osadów ściekowych)

Pytania	Nie	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?		
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa?	x	Działanie nie będzie powodować poważnych szkód dla celu środowiskowego. Działanie będzie miało częściowy wkład w adaptację do zmian klimatu, szczególnie w związku z uzupełniającym wsparciem dla rozwiązań sprzyjających adaptacji do zmian klimatu. Realizacja działania przyczyni się do rozwiązania problemu wyposażenia aglomeracji o wielkości od 2 do 15 tysięcy RLM w systemy kanalizacyjne oraz odpowiednio efektywne

92

Pytania	Nie	Uzasadnienie merytoryczne
		oczyszczalnie ścieków, co przełoży się na osiągnięcie właściwego poziomu oczyszczania ścieków komunalnych. Można założyć, że działanie będzie zaprojektowane w sposób zapewniający odporność na ekstremalne zjawiska klimatyczne (na przykład odpowiednio zwymiarowane zbiorniki na ścieki umożliwiające ich czasowe zmagazynowanie i zoptymalizowanie tempa oczyszczania ścieków, awaryjne zasilanie urządzeń w energię elektryczną), a także nie będzie prowadzić do zwiększenia istniejących zagrożeń na obszarach sąsiadujących i w budynkach podłączonych do sieci kanalizacyjnej (przykładowo nie będzie prowadzić do cofania ścieków do domów na skutek nawałnych deszczy). Ponadto w razie budowy nowych obiektów budowlanych ich lokalizacja musi uwzględniać zagrożenia klimatyczne, szczególnie związane z powodzią i podtopieniami, a projektowanie i realizacja inwestycji musi odbywać się w zgodzie z krajowymi i regionalnymi dokumentami strategicznymi. Ponadto na obszarach skanalizowanych w przypadku wystąpienia powodzi nie będzie zachodzić ryzyko wypłukiwania nieczystości ze zbiorników bezodpływowych, tym samym zmniejsza się niebezpieczeństwo zanieczyszczenia środowiska.

16

ZASADA DNSH W PROJEKTACH FEP 2021-2027

- spełnienie **kryteriów wyboru projektów**;
- **rozwiązania dostosowane do** specyfiki, skali, trybu realizacji **projektu**;
- podejście **„wszystko albo nic”** – spełnienie zasady wymagane w odniesieniu do każdego z 6 celów środowiskowych („poważna szkoda” dla jednego celu = =niezgodność z zasadą DNSH);
- **wszystkie etapy wdrażania Programu** - przygotowanie projektu, ocena, realizacja, rozliczanie;
- **zmiany w projekcie** - zasada DNSH nadal zapewniona;
- **weryfikacja** podczas **kontroli projektu i przy płatnościach** przez Instytucję Zarządzającą FEP.

Wykazanie spełniania zasady DNSH - przykłady

Przygotowanie dokumentacji do wniosku o dofinansowanie:

- audyt energetyczny, audyt efektywności energetycznej,
- inwentaryzacja przyrodnicza,
- decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach,
- zgłoszenia / decyzje geologiczne,
- zgłoszenia / pozwolenia wodnoprawne.

Ubieganie się o dofinansowanie:

- m.in. wyżej wymienione dokumenty,
- informacje opisowe w załączniku 2.1 Informacja o wpływie projektu na środowisko (tzw. załącznik środowiskowy).

Załącznik 2.1 – punkt wyjścia do weryfikacji zasady DNSH

Załącznik nr 2.1
do wniosku o dofinansowanie

INFORMACJA O WPLYWIE PROJEKTU NA ŚRODOWISKO

TYTUŁ PROJEKTU: .....

WNIOSKODAWCA:.....

DATA WYPEŁNIENIA: .....

A. GOTOWOŚĆ DOKUMENTACYJNA PROJEKTU
A1.DOKUMENTY DOTYCZĄCE OCENY WPLYWU NA ŚRODOWISKO
Czy uzyskano dokumenty dotyczące wpływu projektu na środowisko?
<p>UWAGA! W przypadku gdy projekt składa się z kilku zadań, dla których uzyskano odrębne dokumenty dotyczące wpływu na środowisko (np. decyzja środowiskowa obejmuje jedno zadanie, a dla kolejnych dwóch zadań uzyskano zaświadczenie Natura 2000) należy przy każdym dokumencie napisać nazwę zadania/zadań.</p>
<p>..... TAK, wynikające z procedur ooś lub zaświadczenie Natura 2000 (wymienić rodzaj dokumentu i podać organ wydający, datę wydania i ostateczności decyzji, w razie potrzeby należy dopisać informacje o decyzjach i postanowieniach uzyskanych w trybach nadzwyczajnych czy postępowaniach sądowych)</p> <ul style="list-style-type: none"> decyzja środowiskowa znak.....wydana przez .....dnia....., stała się ostateczna z dniem..... – tytuł zadania ..... uzgodnienie warunków realizacji po ponownej ooś znak.....wydane przez ..... dnia..... – tytuł zadania ..... uzgodnienie warunków realizacji po ocenie naturowej znak.....wydane przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku dnia..... – tytuł zadania ..... zaświadczenie Natura 2000 znak..... wydane przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku dnia ..... – tytuł zadania .....
<p>..... TAK, inne związane z korzystaniem ze środowiska (dotyczy m.in. decyzji zezwalających na odstępstwa od zakazów ustalonych dla chronionych gatunków roślin, zwierząt, grzybów z art. 56 ustawy o ochronie przyrody; zgłoszenia / zezwolenia z art. 118 ustawy o ochronie przyrody, decyzji zezwalającej / zgłoszenia wycinki drzew, krzewów; zezwolenia / zgłoszenia robót geologicznych, pozwolenia / zgłoszenia wodnoprawnego itp., wymienić rodzaj dokumentu, podać organ wydający, datę wydania i ostateczności / przyjęcia bez sprzeciwu)</p> <ul style="list-style-type: none"> decyzja .....znak.....wydana przez .....dnia....., stała się ostateczna z dniem..... - tytuł zadania ..... zgłoszenie .....znak.....dokonane do .....dnia....., przyjęte z dniem.....- tytuł zadania .....
<p>.... NIE, ale będą uzyskiwane (wymienić jakie zezwolenia i decyzje będą uzyskiwane)</p>

<ul style="list-style-type: none"> planowane jest uzyskanie decyzji....., która zostanie wydana przez..... - tytuł zadania ..... planowane dokonanie zgłoszenia .....do ..... (podać organ) - tytuł zadania ..... <p>.... NIE, nie były wymagane prawem / przez IZ (uzasadnić wybraną odpowiedź w opisie)</p>
A2. ZEZWOLENIA UMOŻLIWIĄJĄCE REALIZACJĘ PROJEKTU
Czy uzyskano zezwolenia umożliwiające realizację projektu?
(dotyczy m.in. decyzji o warunkach zabudowy / decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, pozwolenia / zgłoszenia wodnoprawnego, pozwolenia na budowę / zgłoszenia robót budowlanych / zezwolenia wydanego na podstawie specustawy itp.)
UWAGA! W przypadku gdy projekt składa się z kilku zadań, dla których uzyskano/planuje się uzyskać odrębne zezwolenia (np. dla jednego zadania uzyskano decyzje pozwolenie na budowę, a dla drugiego dokonano zgłoszenia robót budowlanych) należy przy każdym dokumencie napisać nazwę zadania/zadań.
<p>..... TAK, uzyskano wszystkie zezwolenia (wymienić rodzaje, organy wydające, datę wydania i ostateczności / przyjęcia bez sprzeciwu)</p> <ul style="list-style-type: none"> decyzja .....znak.....wydana przez.....dnia.....stała się ostateczna z dniem..... - tytuł zadania ..... zgłoszenie .....znak.....dokonane do .....dnia....., przyjęte z dniem..... - tytuł zadania .....
<p>..... uzyskano tylko część zezwoleń / nie uzyskano jeszcze żadnych (wymienić uzyskane zezwolenia - rodzaje, organy wydające, datę wydania i ostateczności / przyjęcia bez sprzeciwu i wskazać rodzaje zezwoleń planowanych jeszcze do pozyskania)</p> <ul style="list-style-type: none"> decyzja .....znak.....wydana przez.....dnia.....stała się ostateczna z dniem..... - tytuł zadania ..... planowane jest uzyskanie decyzji....., która zostanie wydana przez..... - tytuł zadania .....
<p>..... nie uzyskano żadnych zezwoleń bo nie było to wymagane prawem (Uzasadnić wybraną odpowiedź w opisie. Jeśli to zasadne podać tytuł zadania w projekcie).</p>
B. ZGODNOŚĆ PROJEKTU Z ZASADAMI HORYZONTALNYMI
B1. ZASADA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
Czy projekt jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju?
Należy wybrać odpowiedź „TAK”/„NIE” i ją uzasadnić. Uzasadnienie powinno wskazywać czy projekt nie naruszy trwałości i jakości środowiska na etapie realizacji i funkcjonowania.
.... TAK (przedstawić opis)
.... NIE (przedstawić opis)

B2. ZASADA „NIE CZYŃ POWAŻNYCH SZKÓD” (DNSH)
Czy projekt „nie czyni poważnych szkód” w rozumieniu art. 17 rozporządzenia w sprawie taksonomii¹ w odniesieniu do każdego z poniższych celów środowiskowych?
Przed wypełnieniem poniższej części formularza proszę zapoznać się z odpowiednim rozdziałem dokumentu pn. „Analiza spełniania zasady DNSH dla projektu programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021 – 2027” (patrz: Analiza DNSH dla FEP) odnoszącym się do właściwego typu projektu.
Kolejno, dla każdego pytania należy udzielić odpowiedzi zaznaczając pole „TAK” lub „NIE” (tam gdzie przewidziano taką możliwość). W przypadku ostatniego pytania możliwa jest też odpowiedź „NIE DOTYCZY”.
W części opisowej, dla odpowiedzi „TAK” / „NIE”, należy zamieścić merytoryczne uzasadnienie. Punktem odniesienia powinna być analiza zgodności danego typu działania z zasadą DNSH, zawarta w wyżej wymienionym dokumencie. W uzasadnieniu odpowiedzi należy odnieść się do:
<ul style="list-style-type: none"> rozwiązań (technicznych, technologicznych, organizacyjnych i innych właściwych) przyjętych w projekcie; przepisów prawa powszechnie obowiązującego i prawa lokalnego; kluczowych dla realizacji projektu dokumentów strategicznych; głównych ustaleń z uzyskanych decyzji i zezwoleń w zakresie procedur ooś i innych dotyczących korzystania ze środowiska.
W przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE DOTYCZY” nie trzeba podawać uzasadnienia.
B.2.1. ŁAGODZENIE ZMIAN KLIMATU
Poniższe pytania mają na celu wykazanie, że realizacja i późniejsze wykorzystanie efektów projektu nie doprowadzą do znaczących emisji gazów cieplarnianych, które mogłyby się przyczynić do pogłębienia zmian klimatu.
B.2.1.1. Czy projekt na jakimkolwiek etapie spowoduje znaczące emisje gazów cieplarnianych?
Należy podać główne źródła, skalę i charakter emisji gazów cieplarnianych np. jakim działaniom będzie towarzyszyła, czy będzie dotyczyła etapu realizacji, funkcjonowania inwestycji, czy będzie tymczasowa czy trwała.
.... TAK (przedstawić opis)
.... NIE (przedstawić opis)
B.2.1.2. Czy projekt obejmuje rozwiązania ograniczające emisje gazów cieplarnianych?
Należy odnieść się do etapu budowy i funkcjonowania projektu podając zaplanowane rozwiązania techniczne, technologiczne czy organizacyjne mające na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, w tym rozwiązania przyczyniające się do energooszczędności (jeśli takie zaplanowano). W przypadku gdy dla projektu uzyskano decyzję środowiskową lub inną decyzję, która określa warunki realizacji lub funkcjonowania przedsięwzięcia w danym zakresie, należy je podać.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088

Wykazanie spełniania zasady DNSH - przykłady

Realizacja i wykorzystanie efektów projektu:

- dokumentacja przetargowa (stosowanie zielonych zamówień),
- karty, świadectwa, deklaracje pochodzenia, jakości, bezpieczeństwa zastosowanych materiałów, urządzeń itp.,
- sprawozdania, protokoły z wykonywania warunków decyzji na etapie budowy, np. decyzji na wycinkę drzew i krzewów, decyzji derogacyjnych wydanych na podstawie art. 56 ustawy o ochronie przyrody, zgłoszeń i decyzji wydanych na podstawie art. 118 i art. 118a ustawy o ochronie przyrody, decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- dziennik budowy,
- konkluzje BAT (ang. Best Available Techniques) - najlepsze dostępne techniki,
- system zarządzania środowiskowego, raporty z realizacji celów środowiskowych w ramach systemów zarządzania środowiskowego (np. ISO 14001),

Wykazanie spełniania zasady DNSH - przykłady

Realizacja i wykorzystanie efektów projektu:

- ewidencja gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza,
- ewidencja odpadów (karty przekazania odpadów – KPO, karty ewidencji odpadów – KEO),
- ewidencja zużywanej wody, produkowanych ścieków,
- protokoły z badań, sprawozdania, przeglądy itp. potwierdzające przestrzeganie warunków,
- zezwolenia eksploatacyjne (np. pozwolenie wodnoprawne na usługi wodne, pozwolenie zintegrowane, pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, pozwolenia z zakresu gospodarki odpadami).

PODRĘCZNIKI

Zgodność przedsięwzięć finansowanych ze środków UE z zasadą DNSH

Zgodność przedsięwzięć finansowanych
ze środków Unii Europejskiej, w tym
realizowanych w ramach Krajowego Planu
Odbudowy i Zwiększania Odporności,
z zasadą „nie czyni znaczącej szkody” -
zasadą DNSH

PODRĘCZNIK DLA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

ATMOTERM S.A. 2022

Zgodność przedsięwzięć finansowanych ze środków UE z zasadą DNSH

Zgodność przedsięwzięć finansowanych
ze środków Unii Europejskiej, w tym
realizowanych w ramach Krajowego Planu
Odbudowy i Zwiększania Odporności,
z zasadą „nie czyni znaczącej szkody” -
zasadą DNSH

PODRĘCZNIK DLA BENEFICJENTA

ATMOTERM S.A. 2022

25^{lat}
**SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO**

Fundusze Europejskie

Dziękuję za uwagę

Departament Programów Regionalnych
Centrum Kompetencji

Kamilla Muńska

k.munska@pomorskie.eu tel. 58 326 81 36

Joanna Skierka

j.skierka@pomorskie.eu tel. 58 326 81 87

Fundusze Europejskie
dla Pomorza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO